

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Název rigorózní práce: Pracovní doba ve zdravotnictví

Jméno uchazeče: Mgr. Miloslav Petrýdes

Oponent: Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

Posudek

1. Cíle práce

Autor definuje cílem své práce analýzu specifik pracovní doby ve zdravotnictví s důrazem na práci přesčas, pracovní pohotovost a dobu odpočinku. Z obsahu práce ale vyplývá, že autor jde ve sledování zvolené problematiky daleko dále za platnou právní úpravu – popisuje totiž praxi, v níž se právní pravidla pracovní doby a doby odpočinku nedodržují, ba přímo flagrantně porušují.

2. Metody a prameny

Práce je zpracována zejména analýzou právní úpravy a dále je použita komparace s úpravou jiného právního řádu.

V práci s právními prameny neshledávám nedostatků, snad s výjimkou oddílu o právu evropském, který je velmi stručný, a opomíjí tak zásadní věci, jako je Listina základních práv Evropské unie (viz zejména její čl. 31).

Literaturu, včetně zahraniční využívá autor v dostačujícím rozsahu. Často sahá i k internetovým zdrojům, což ale kvalitě práce nijak neubírá, neboť se zpravidla jedná o zdroje, u nichž je zřejmý jejich autor, a navíc je jejich prostřednictvím možno zachytit aktuální situaci ve sledovaném prostředí.

Rozhodnutí soudů využívá autor jako pramenů tam, kde jimi (existují-li vůbec k danému tématu) vhodně doplňuje svůj výklad; jako příklad řečeného může sloužit posuzování přestávek na jídlo a oddech tam, kde je zřejmé, že zdravotnický pracovník musí být připraven k bezodkladnému výkonu práce. Správně se autor neomezuje pouze na citaci právních vět, ale vyjadřuje i svůj kritický postoj k judikатурním závěrům (viz např. analýza rozhodnutí na téma vážných provozních důvodů na straně zaměstnavatele při nařizování přesčasové práce). Práci

lze z pohledu práce s judikaturou považovat za komplexní, neboť neopomíjí ani relevantní judikaturu evropskou (byť např. v otázce přestávek na jídlo a oddech by bylo možné doplnit výklad o analýzu rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci C-107/19).

Drobné výhrady lze mít k práci se zdroji tam, kde autor přednáší určitou skutečnost jako danou; správně by měl uvést zdroj ze kterého čerpá. Tak například na straně 92 by mohlo být doplněno, odkud pochází informace autora, že se odbory zasazují dlouhodobě o stejné tarifní odměňování v nemocnicích.

3. Věcná správnost

Z hlediska věcné správnosti lze mít jen drobné výhrady, např. na str. 12 je uvedeno nesprávné tvrzení, že řádný výkon práce zaměstnance v soudu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele patří mezi zásady vyjadřující hodnoty, jež chrání veřejný pořádek, nebo nesrozumitelná formulace na str. 27 „rozvrh pracovní doby na jednotlivé pracovní doby“. Nesprávné je i tvrzení, že „o zavedení konta pracovní doby rozhoduje zaměstnavatel“ – tam, kde působí odborová organizace, se na tom s ní musí zaměstnavatel dohodnout. Autor by si také neměl vymýšlet nové právní termíny, ale držet se těch zákonných: například základní délka pracovní doby (správně stanovená týdenní pracovní doba str. 16), jiná náplň práce (správně "práce, které jsou stejně druhově vymezeny" - str. 17).

4. Formální správnost

K formální stránce práce nemám žádné výhrady. Zarážející bylo pouze požívání cizích termínů i tam, kde existuje obecně užívané české slovo s jednoznačným významem- např. "explanace" není nic jiného než jednoduché české "vysvětlení".

Shoda s jiným dílem byla zjištěna v rozsahu 4 %.

4. Závěr

Práce se věnuje tématu, které není jen akademické, ale trápí i praxi, jak je veřejným tajemstvím. Na práci je třeba ocenit, že autor identifikuje tyto problémy a nevyhýbá se jim (např. ve zdravotnictví účelově vytvořený systém střídání směn a tzv. služeb zdravotnických pracovníků). Drobnou výtkou je, že navrhuje-li autor nějakou legislativní změnu, měl by alespoň v hrubých rysech popsat její hlavní body (viz např. str. 18). Některé myšlenky by též bylo namístě dotáhnout do konce – například na str. 25 autor uvádí, že zaměstnavatel může ušetřit mzdové prostředky při nerovnoměrném rozvrhování pracovní doby – zde je ale důležitá souvislost s rozvrhem práce, který nemůže zaměstnavatel libovolně měnit podle aktuální potřeby.

Přes drobné výtky považuji práci za velmi zdařilou a poctivě zpracovanou. Pro ji doporučuji k obhajobě.

5. Otázky o obhajobě:

Zjišťoval autor, jak v oblasti zaměstnávání zdravotníků probíhá kontrolní činnost orgánů inspekce práce (v práci autor inspekci práce sice na několika místech zmiňuje, své vlastní poznatky však nepřináší)? Jak časté jsou kontroly, jaké sankce jsou ukládány? Nebo se ze strany inspekčních orgánů jedná o tolerované, byť v povědomí odborné veřejnosti všeobecně známé, problémy a nedostatky? Co na tomto poli dělají organizace, jejichž posláním je chránit zájmy pracovníků ve zdravotnictví? Tyto otázky nejsou přitom samoúčelné – jak se autor sám přesvědčil, nejsou-li právní pravidla v praxi prosazována, je ve výsledku marná jakákoliv právní úprava a úvahy de lege ferenda.

V Plzni dne 30. srpna 2022

Miroslav Hromada